

AVE MARIA

KATOLIŠKI LIST
ZA SLOVENCE V AMERIKI

Izhaja
vsako drugo
soboto
Naslov je:
Ave Maria
25 St. Marks Pl.
New York City
Istane na leto

Published
every second
Saturday
by
Ave Maria
Publ. Co.
25 St. Marks Pl.
New York City
Subscription
\$1.00 per year.

$\frac{\pi}{42132}$
+

kanjkažo. strani:

3-6, 15-16, 25-28

PZ 215/1972

KAZALO X. LETNIKA

1918.

PESMI.

I. U. Mati Varuj me!	67
M. Elizabeta: Srce ji daj!	163
M. Elizabeta: Ker jo ljubim.	166
Marko Šuklje: Spomni se.	170
Silvin Sardenko: Pozdravna pesem	186
M. Elizabeta: Moja zvezda	303
M. Elizabeta: Ponesi v tiho me svetišče	337
K. Jugoslovani.	390
M. Elizabeta: Za oltar	440

POVESTI.

K.: — Mati, zgodovinska povest:	
4, 33, 49, 65, 81, 97, 115, 131,	
147, 171, 203, 219, 235, 251,	
267, 283, 299, 315, 331, 347,	
363, 379, 395, 411, 428, 443.	
R. W. A. Ropar in rožni venec	69
V. P. Blagor usmiljenim	85
V. P. Trnjev grm ob potu v Betanijo	121
V. Izza velikih in težkih časov Amerike.	139
V. Komet	154
F. V. P. Uslišana prošnja	167
F. V. P. Pod palmami	175
F. V. P. Skledarjev Vid pred nebeškimi vrati	209
F. V. P. Zabavljač	225
V. Poplačana usmiljenost	255
F. V. P. Iris Legenda	271
F. V. P. Zvesta ljubezen	287
F. V. P. Kakoršno življenje, tako smrt	299
F. V. P. Jezuškov stolček	306
V. Če mati moli za otroka	325
V. Dolžnost in greh	326
V. Verni pastir	335
V. Srečala sta se	350
V. P. Glej pošljem svojega angelja	373
F. V. Petričeva hčerka	385
Spreobrnila ga je	417

VZGLEDI IN RAZNO.

K.: Zakaj ga biješ.	13
K.: Naša mati	16
J. P. Po njih sadu jih boste spoznalj	17
Slovensko narodno združenje	22
Iz Slovenskih naselbin — 25, 60, 106, 126, 143	
196, 215, 232, 248, 262, 358, 423	
+ Č. sestra M. Regina Petrašič	36
V obrambo dr. Kreka	39
Dopisi 43, 61, 72, 88, 108, 128, 144, 265, 281	297
313, 328, 345, 360, 377, 392, 408, 425, 241	
K. Eleonora Marks	54
Poduk slovenščine v naših šolah	55
A. Tomec: Ob desetletnici.	62
Kako naj živimo v postnem času?	68
Protestantizem, reformacija in Slovenstvo	74
Slovenska žena 78, 112, 159, 214, 247, 277, 309	
357, 391, 436.	
Poslanica ameriškim Slovencem	86
Zveza Katoliških Slovencev,	90, 142.
Na delo za naša možka društva	92
Med Chipperva-Indijanci	102
F. V. P. Apostolstvo lajkov:	
118, 134, 152, 181, 206, 221.	
Naša dolžnost je, da podpiramo svojo vladu	123
Božji grob (P. Benigen, O. F. M.)	124
Naprej zastava Slave!	129
Štefan Mohorko: V boju za svoj vzor	137
Tretje posojilo Svobode	145
Slovenska Narodna Zveza	150
Kraljici majnika.	165
Slavimo slavno slavo Slavov slavnih	188
August F. Florijanc: Sovražniki vere	192
Šmarnični cvetovi	194
K.: Demokratizem ali socializem?	211
Posvetitev družin presv. Srcu. P. B. S.	223
Izjava ameriških Slovencev	231
Katoličanstvo in socialno vprašanje	239

Dve novi maši	343	Roža skrivnostna	70
Našim socijalistom v prevdarek	246	Joahim in Ana	71
Vera in klerikalizem	253	Marija z detetom	84
Kar druge učiš, sam prej stori	257	Jezus obudi Jajrovo hčer	87
Naše stališče	258	† Alojzij Rozman	93
Pismo sv. Očeta Benedikta XV.	270	Cerkev brezmad. Spočetja v Nette Lake	102
Kdor more razumeti, naj razume!	273	Nette Lake ind. naselbina	103
Ali je Bog	275, 294, 304, 319, 355, 369	Razstava indijanskih sadežev	104
Skupno pismo vseh treh amer. kardinalov ..	286	Indijanska družina	104
vsem ameriškim katolikom.	286	Zadnja večerja	105
Verski sovražniki. P. B. S.	290	Slovesen vhod Jezusov v Jeruzalem	122
Vekoslav Ribič: Za staro pravdo.	311	Cerkev božjega groba	124
Krasno spričevalo	312	Na ženitnini v Kani	133
Sv. Ludovik, zaščitnik III. reda	322	Botri in botrice zastave sv. Alojzija v	
Naš striček	329	Pueblo, Colo.	162
Corner	330	Srce ji daj.	164
Tako je prav!	340	Daj ji cvetja, kraljici maja	169
5000	342	Marija z angelji	174
Slovenska cerkev sv. Roka v La Salle, Ill.	343	Prijatelj otrok	176
Jugoslovanski odbor za četrto vojno poso-		Večerni Ave.	185
jilo v New Yorku.	353	Vnebovzetje in kronanje Marije Device	187
K.: Luteranizem in sedanja vojska	354	Dr. Anton Bonaventura Jeglič	188
Družina Sadar v Eveleth, Minn.	361	Jezušček	191
Kdo je kriv?	372	Sveta Družina	208
P. B. S. Verski sovražniki	382	Srce Jezusovo	224
Duhovnik junak	383	† Dr. Janez Ev. Krek	231
P. W.: Ave Maria	388, 399, 414, 432	Dr. Anton Korošec	231
Izjava slovenskih duhovnikov v Ameriki.	403	Novomašnik Rev. Anton Bombač	243
Kaži svojo vero na zunaj z besedo in		Novomašnik Rev. Anton Prinčič	244
dejanjem	406	Nova slovenska cerkev sv. Petra in Pavla v	
Angel v trenčah	419	Omaha, Nebr.	250
Zaupna prošnja	420	Beg v Egipt	255
Močan dokaz	421	Mati z Jezusom	260
Predsednikova proklamacija	422	Ecce Homo!	273
Iz cerkvenega prava	426	Vnebovzetje Marije	292
Vabilo k naročbi	427	Rt. Rev. Monsignor Jos. F. Buh.	296
Doživljaji lista Ave Maria	434	Lahko noč, Jezušček!	305
Živio socijalizem	435	Angel Varuh	307
Kje je grob sv. Cirila?	439	Presv. Srce Jezusovo, dodeli nam mir! ..	321
		Nositelj miru.	323
SLIKE.		Slovenska cerkev Sv. Roka v La Salle, Ill.	344
Brezmadežno spočetje	3	† Kardinal John Farley.	358
Pomočnica kristjanov	6	Družina Sadar v Evelth, Minn.	361
V. postaja križevega pota	14	V Betaniji.	363
Sv. Jožef in Jezušček prideta z dela domo		Mih. in John Črne in Rev. Ant. Berk,	
Marija.	26	župnik	377
Sv. Družina.	28	Jezus prijatelj otrok.	416
Zaroka Marije Device	35	Woodrow Wilson.	422
† Č. sestra Regina Petrašič	36	Na grobu padlega moža.	431
Sv. Družina z angeli.	53	Kdaj se povrne iz vojske mož junak? ..	438

Leto (Vol. X.)

JANUAR 5. 1918.

Štev. (No. 1.)

Desetletnica.

Čudna so čutila, katera nas navdajajo, ko smo vzeli pero v roke, da začnemo pisati za našo jubilejno številko "Ave Maria". — Srce nam je polno, prepolno in ne vemo, kako bi začeli.

Desetletnica — kaj je to! To sicer ni nič! Deset let — kako hitro so minila.

Vendar, ako gledamo v svoje zapisnike, v predale svojih shramb, ako gremo v duhu nazaj teh deset let in se začno vrstiti pred našimi očmi vsi dogodki teh let, vse delo, kaj smo vse poskusili, kaj vse začeli, uspehi in nevspehi, vsa zaničevanja in nasprotovanja, vsa polena, katera so nam priletela pod noge od strani

bratov in od strani sovražnikov, ko prelistujemo kupe pisem — potem v resnici — vrjemi, dragi čitatelj, smo v zadregi, kako naj sami pišemo ta članek.

Ali se naj hvalimo, koliko in koliko smo dosegli? Ne! Nikakor ne! Dobro, ako smo ga res kaj storili za naše ljubljeno slovensko ljudstvo v Ameriki, je neznatno. Pa še to, je samo dar ljubezni naše Matere Marije. — Ne! ne bomo se hvalili!

Pač pa mislimo, da smo dolžni veliko, veliko hvaležnost ljubemu Bogu in zlasti pa naši nebeški Materi Mariji, ki nam je pomagala tako materinsko, tako ljubeznjivo. Da, prvo in najmočnejše čutilo naše-

ga srca ob desetletnici je — čutilo ljubeče hvaležnosti do dobre Matere Marije!

Težka so bila ta leta! O, kolikrat smo bili v težavah! O, kolikrat smo bili v finančnih zadregah. Od lastnih bratov smo bili sojeni napačno, ker niso vedeli za finančne žrtve, katere je list zahteval od nas. Mislite si, prvo leto — niti sto naročnikov nismo imeli po 50 centov! In vendar . . . ! Drugo leto je prišlo število do 200, tretje do 500. V četrtem letu šele smo prišli do 1000. Koliko grenkih ur je bilo treba radi tega prestati! — Kako nam je obupavalo srce, ko so prišle od strani, od katerih bi si najmanj mislili, mesto podpore — tožbe pri predstojnikih, nasprotovanje, natolcovanje in preziranje! Dalje! Koliko prečutih noči — — — itd. In, da list Ave Maria vkljub temu danes še obstoji in sicer ne samo obstoji, temveč je tretji najbolj razširjeni slovenski list v Ameriki s številom naročnikov blizu **pet tisoč**, ima bratca Mali Ave Maria, ima prilogo "Slovenska žena", ima bratovsko zvezo z "Zvezo Katol. Slovencev v Ameriki", ima lastno, moderno opremljeno tiskarno, kjer se je tiskal prvi slovenski molitvenik, prvi Abecednik—da, prijatelj, povej, povej, je li mogoče, da je to človeško delo, ali more biti to naša zasluga? Ne! Ne! — Tu je vidna roka in pomoč Matere Marije, ki še ni zapustila svojega tolikanj skušenega slovenskega ljudstva tu v Ameriki. Kako v resnici preroške so bile besede, katere je napisala častita Mati Elizabeta Kremžar, uršulinica iz Ljubljane, v pesmici, katero

nam je poslala za prvo številko pred desetimi leti:

"Samo Marija, tvoja dobra mati, te je čez morje v novi svet spremila!

— — — — —
Kot dobra mati k tebi zdaj prihaja,
po listih teh bo s tabo govorila — —

— — — — —
Poslušaj jo! Na pravo pot te kliče..."

Zato, mila in dobra Mamica Marija: Tisočera ti čast in hvala za vso tvojo materino pomoč!

Dalje, se pa za Marijo obračamo na Vas, dragi naši zastopniki in zastopnice, kajti za njo smo pa največjo hvaležnost dolžni vam! Ko bi ne imeli toliko in tako navdušenih zastopnikov(ic), nikdar ne bi bilo mogoče lista tako povzdigniti. Koliko težkih korakov ste storili! Koliko grenkih zabavljic ste prečuli! Koliko stroškov ste imeli! Koliko razočaranj, koliko dela, pisanja, težav ste prestali! Da, kdo naj vse to sešteje? Kdo ve ceniti? Mi smo videli vse to in smo vedeli tudi ceniti. Toda nismo se mogli skazati hvaležne, kakor nam je narekovalo srce. Bili smo vedno v prevelikih težavah. Toda, gg. zastopniki(ce), še nekdo drugi je vse to videl, je videl in štel vaše korake, je videl vaše težave, je čul zoperne besede, ki so Vam ranile srce — Mati Marija. — Pri našem listu zastopništvo ni tako, kakor je pri drugih. Za hudiča delovati je lahko. Po klancu doli gre voz sam, treba ga samo spustiti. Toda delati za Boga, za dobro stvar, voz vleči po strmem klancu, zlasti iz blata, v katerem so bile naše razmere v Ameriki — to je pa težko! Za to delo pa treba celega junaka, prepričanja, tre-

nike in redovnike razkropljene in deloma pomorjene. Groza in strah, kakšnih strašnih reči moramo biti priča. Poleg divjih Nomadskih tolp, ki so udrle v deželo in ki razširjajo strašno gorje in bedo, kamor pridejo, imamo roparje prav med seboj. V naši sredi so morilci, ki pobijajo in ropajo slabe in revne, ki se ne bojijo ne Boga ne ljudij”.

Če je pa že v državi, med Nemci samimi bilo tako, kako se je moralo še le goditi med ubogimi sužnji Slovani, ki že preje niso imeli nikakih pravic in nikake obrambe. Izročeni so bili popolnoma na milost in nemilost nemških roparskih vitezov in velikašev.

In v teh žalostnih časih se začena naša povest.

Bilo je l. 870. ko se je nekega vročega poletnega dne pomikal čudni sprevod po ozki cesti, ki se je vila ob robu Krimskega pogorja od lga čez Podpeč, Borovnico, Bistvo, Vrhniko proti Trstu. Na čelu sprevoda je jezdil grd človek, srednje starosti, poraščen z dolgo grdo brado. Krivi nos, kaftan in pokrivalo ga je takoj izdalo, da je v bližnjem sorodstvu z očetom Abrahamom. Poleg njega je jezdilo na muli mlado dekle, nekako 17 let staro, vsaj toliko bi ji človek prisodil po njenem mladem obrazu. Molče sta jezdila čudna tujca. Le sem pa tja je grdi starec pogledal z vidnim veseljem proti dekletu, se nasmehnil in nekaj zamrmral, za kar se pa dekleta niti zmenilo ni.

Takoj za njima je pa šlo nekako dvesto trideset dečkov, v starosti

od dvanajstega do sedemnajstega leta. Bili so zelo slabo oblečeni. Po pet in pet jih je bilo skupaj zvezanih v eni vrsti. Prašna obleka, utrujena hoja in žalostni pogledi dečkov so pričali, da so prišli že daleč. Na vsaki strani tega čudnega sprevoda sta pa jezdila na mulah po dva in dva paznika, enako grda in bradata, kakor oni spredaj. Imeli so velike biče v rokah, s katerimi so priganjali utrujene dečke naprej. Takoj si spoznal v tem sprevodu, da je to karavana sužnjev, katero ženo na semenj, da jih prodajo in spravijo v denar.

Krščanstvo je že precej zmagalo in doseglo, da se je suženjstvo precej omejilo. Da, v državah pripadajočih Nemčiji je bilo popolnoma prepovedano. Toda bilo je prepovedano kupčevati samo z Nemci. Dovoljeno je pa še bilo trgovati s poganskimi Slovani, s takozvanimi “barbarskimi” narodi.

Katoliška cerkev je po svojih škofih in redovnikih vse poskusila, da bi dosegla tudi postavo, po kateri bi bilo prepovedano tudi suženjstvo s pogani. Toda imela je močnega nasprotnika — Judovstvo. Kakor nalašč je bila ta postava za nje. Roparski nemški vitezi so ropali po slovenskih pokrajinah in ropali slovanska dekleta in dečke ter jih potem prodajali Judom, ki so jih pa potem gonili naprej proti jugu na človeške semnje. Največ teh sužnjev je šlo skozi Trst na Špansko, kamor so hodili Turki iz Afrike jih kupovat, da so s tem belim “blagom” zalagali človeške trge po severni Afriki.

Tudi ti dečki so bili uropani svojim starišem in Jud jih je pokupil in jih sedaj žene na semenj.

Katoliška cerkev je videla bedo in gorje sužnov. Trkala je na vrata kraljev in vladarjev, da bi dosegla zakone proti tej krutosti. Pa je bilo vse zastonj. Velikaši in vitezi so imeli preveč dohodkov iz te kupčije in so vse storili, da so preprečili vsako nadaljno omejitev suženjstva.

Judje so imeli velikanska bogastva in so posojevali višjim krogom. Z denarjem so podkupili celo Ludvika Pobožnega, da jih je v posebnem pismu vzel v svoje varstvo, da vsak, ki stori kakemu Judu kaj žalega, je toliko, kakor bi storil cesarju samemu. Seveda jih je to še bolj ojunačilo, da so nastopali še bolj predrzno in še bolj kruto.

Tak vpljiven bogat Jud, trgovec s sužnji, je bil tudi človek, ki je jezdil na čelu tega žalostnega spreveda.

Da dekle na njegovi desnici ni bila židinja, se je takoj videlo. Nasprotno, bogati lasje, krepka postava in plemenite poteze obraza so pričale, da tudi Nemkinja ni. Globoka otožnost se ji je brala na licu. Za svojega spremljevalca se je malo zmenila. Zatopljena je bila v globoke misli in od časa do časa izvil

se ji je globok vzdih iz prs in prikradla se je kot svetli biser solza v očesu, ki je zdrknila kakor kristal po otožnem licu na pisano obleko.

"Zlata Bronislava, dete moje," nagovori jo stari Jud in jo ljubeznjivo pogleda, "ali bi ne bilo bolje, ko bi ti svoj krasni obrazek zakrila s pajčolanom? Vidiš solnce pripeka. To bi znalo pokvariti lepoto tvojih ličic!"

"Da bi potem to znižalo ceno tvoje sužnje? Kaj ne? Sram te bodi! Brezsrčnež!"

"Ne jokaj, golobčica, saj ti ne bode hudo, kamor bodeš prišla. Lepota tvoja ti bode odprla vsa srca in vse roke!"

"Kaj naj pričakuje prodana sužnja? Kaj?"

Jud jezdi dalje, kakor bi ne bil čul teh besedi. Črez nekoliko časa se obrne nazaj in pogleda vrste dečkov.

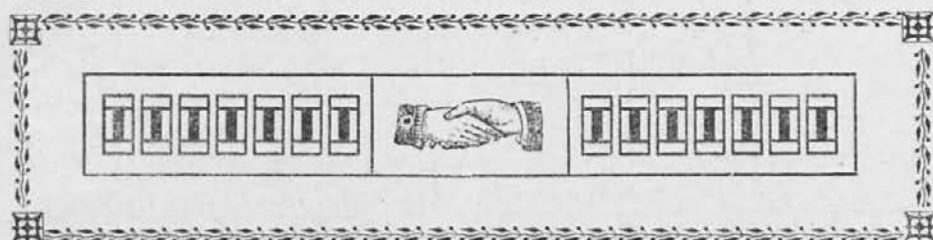
"Pojdimo bolj počasi", ukaže, ko je videl, kako utrujeni so že bili dečki. "Lahko bi kateri zbolel in poginil. To bi bila škoda."

Cel spreved je res začel korakati počasneje. Bilo je že blizu poldne in solnce je precej pripekalo na zemljo. Vsem dečkom se je videlo, kako so žejni in utrujeni. S povešenimi glavami so korakali molčč dalje.

(Dalje prih.)

Naša naslovna slika.

V novi obleki prihaja danes k tebi tvoj prijatelj — list Ave Maria.

To sliko nam je naslikal naš akademski slikar, g. J. Gosar, kateremu se prav iskreno zahvaljujemo za ta krasni dar ob naši desetletnici. "Ave Maria", je list slovenskega ljudstva v Ameriki. To smo hoteli pokazati že v naših naslovnih slikah.

Prva naša naslovna slika je predstavljala našega Slovenca ob slovesu z doma. Na Brezje je prišel s svojo družinico. Pred materinem altarjem sta si obnovila mož in žena svojo zvestobo. Pred cerkvijo sta se ločila. Srca so se trgala, ko je odhajal v tujino. Marijin narod smo bili Slovenci doma. In ako hočemo v tujini ostati srečni, ostati moramo tudi v tujini Marijin narod. Krepka Slovenka — Slovenija — zato visoko dviga za odhajajočo ladijo, ki pelje naše izseljence v Ameriko, zastavo Marijino in kliče: "Ne pozabite Marije, pa tudi Marija vas ne bo?"

Toda žalostna in tužna je povest našega slovenskega naroda v Ame-

riki. To kaj lepo pokaže naša druga naslovna slika. Kje smo našli tu v Ameriki po nekoliko letih našega slovenskega trpina? — V oblasti grde pošasti — slovenskega socijalizma. "Slovenski narod v Ameriki je v veliki večini naš", klical in bahal se je ošabno ta rdeči hudič po svojih listih. Jezus Kristus je postal sovražnik našega ljudstva. To ljudstvo ga je med seboj znova pribilo na križ sramote in zaničevanja. Žalostna je stopila Mati Marija pod ta križ, žalostna, da se je to dobro njeno dete tako izgubilo. Ostre so bile pušice zabavljic, boja, zasramovanja in zaničevanja, ki so letele iz slovenskih naselbin proti križu in proti Sloveniji. Toda Mati Marija je žalostno stopila vmes. "Ave Maria" se je oglasila po slovenskih naselbinah, vedno dalje in dalje, od srca do srca. Težki so bili ti časi. S solzami in sramoto bodo ostali napisani v zgodovini ameriških Slovencev, doba boja proti križu, doba hudiča — slovenskega socijalizma, slovenskega odpada od vere. Vse je

bilo že na tleh. Edino en slovenski časnik je še nosil ime "katoliški", katoliška društva so se polnila z rdečkarji. V Katoliški Jednoti je bil prepir. Med slov. duhovniki je nastal razdor in razpor. Med katoliškimi možmi se je širila nezavednost in neodločnost. Toda močan ščit je ostal in zadržal pušice, da niso bile smrtonosne — ljubezen do Marije. "Ave Maria", se je boril, je klical, opominjal in svaril.

In res, hvala dobri Materi. Prikazala se je danica, jutranja zarja! Klic lista "Ave Maria" ni bil zastonj! Glej to sedanjo tretjo sliko! Krog njegovih naročnikov se je začel širiti! Slov. duhovščina je sprejela list "Ave Maria". Katoliški možje so se začeli prebujati. Marija je pomagala. Nov duh je zavel v kat. jednoti. Ustanovilo se je glasilo, ki je krepko nastopilo za resnico in pravico. Začeli so se misijoni. Severna Minnesota jih je začela. Začelo se je gibanje med materami, ki so se začele združevati v materina društva. Za njimi — oj radost — vzbudili so se možje, začeli so se združevati. Obnovila se je Zveza Katoliških Slovencev. Začela se je organizacija mož Najsvetejšega Imena. Duhovi so se začeli deliti. Krog okrog Materie Marije se je začel širiti! Glej, kako lepo število ameriških Slovencev je že na njeni strani, pod njenim varstvom, pod njenim

vodstvom. Nad 4000 tisoč je že naročnikov Ave Maria. In kaj je posledica? Hudiček je izgubil ameriškega Slovence iz svojega objema. Osamljen revček stoji in vabi svoje zasljepljenčke za seboj v strašno temo. Da, napredek Ave Maria je vzbudil veliko jezo med rdečkarji! Poglej, kako eden z zavihanimi rokami jezno vihti pesti proti Mariji, proti četi okrog Marije! Toda zamanj je! Vedno več in več se jih vstraši črne pošasti in še bolj črne teme, kamor jih vabi in se vračajo raje nazaj k Mariji. Srečno družinsko življenje je sad delovanja Ave Marie. Društva mož naj naredo iz naših mož nazaj dobre skrbne može, in očete, društva mater naj naredo naše matere zopet v dobre žene in matere. Da, tudi za otročiče je že poskrbljeno! Poglejte Mali Ave Maria. Oče se je sklonil k detetu in mu kaže Mali Ave Maria.

Veliko je še delo pred nami. Še le začetek je komaj storjen. Vendar samo, da se je začelo!

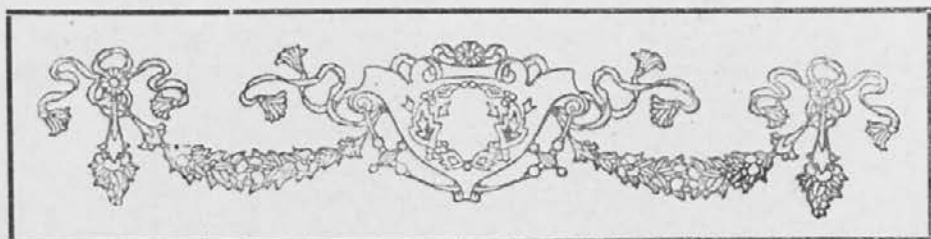
In tu smo pri naši desetletnici.

To veliko miselj je hotel naš slikar upodobiti s to svojo sliko.

Kakor slikar prvih dveh slik — Rev. P. Blaž Farčnik, O. F. M. — tako je tudi g. J. Gosar izvrstno pogodil to svojo sliko. Čast in hvala mu!

Ti pa list Ave Maria, krepko dalje v svoji novi obleki!

New York Journal, največji in najvplivnejši časnik v New Yorku in celi Ameriki je priobčil pred nekaj meseci jako zanimiv članek o nemškem brezvercu in boga-tajcu Nitscheju. Na ta članek je pa odgovoril neki S. E. Hartman, eden izmed najvplivnejših Judov v New Yorku. On piše:

Dragi urednik:—

"Jaz sem starejši človek in sem prepotoval že celi svet. Rojen sem judovskih starišev. Bible — sv. pismo sem poznal v izvirnem njegovem jeziku že kot deček desetih let. Samo kakih 16 let je, od kar sem na drugi strani "fenca" (misli, „od kar sem brezverec“.) Kot tak sem pa prišel do zaključka, da je svet bolan na treh boleznih: sebičnosti, nacionalizmu in veri. Sebičnost je poginila v trenčah, kjer generali, oficirji, vojaki in živali pijo iz istega korita. Nacionalizem bode poginil po sedanji vojski. Vera, zver vseh zveri, pa se tudi ne bode več dolgo potem ohranila. In ko se bode še to zgodilo, potem, samo potem zakraljevala bode sreča na zemlji."

Dalje pravi: "Poglejmo! Kdo si upa zanikati, da imajo vse vere en in isti izvor? Primerjajmo samo

Manu-a, Menes-a, Mojzesa, te tri največje zakonodajalce!"

Tako ta židovski starešina — modrijan.

Na to pismo pa urednik tega dnevnika krepko v uvodnem članku odgovarja:

"Ako ste Vi, Mr. Hartman, res poznali izvirni jezik svetega pisma že v starosti desetih let, potem ste bili nekaj izvanrednega (remarkable.) In pravite, da ste poznali tudi več drugih izvirnih jezikov".

Toda, Menu! Menes, in Mojzes, trije "gentlemen", katere omenjate kot zakonodajalce, so bili samo odmev tega, kar je bilo že pred njimi. Nikakor pa ne morete trditi, da bi bili ti trije možje "izvir ali začetniki vere".

Veste, kje je izvor vse in vsake vere? — V duši človekovi! — Kaj pa je človeška duša, tega ne vemo! Vemo pa, da se je vera rodila v tej skrivnostni moči, ki je v nas, ki smo mi sami.

Vera obstoji v hrepenenju po višjih stvareh, v hvaležnosti za ljubezen in pravičnost one višje Moči, katero čutimo, da vlada vesoljni svet. Vera je hrepenenje izvedeti, od kod smo, zakaj smo. Pred vsem

in nad vse pa **koprnenje poznati Boga in poznati samega sebe.**

Zgodovina človeškega rodu je ob-
jednem zgodovina človeške vere,
je neprestano teženje, prizadevanje
in koprnenje izraziti v veri človeško
hrepenenje po konečnem spoznanju
teh najvažnejših vprašanj, je želja po
moralnem zboljševanju človeške na-
rave.

Vsaka vera, če je pozneje tudi ne
vem kako globoko padla (pogan-
stvo), se je začela kot sredstvo in
prizadevanje zboljšati razmere, v ka-
koršnih se je porodila.

Začetek vere je začetek človeka,
in začetek človeka je začetek vere.

Konec vere na zemlji bode, ko bo-
de zadnji človek umrl. — — — —

Mr. Hartman gleda na obliko ve-
re, ne pa na duh vere. Proučeval
je morda eno ali več "ver". Našel
tam kako navidezno ali morda res-
nično pomankljivost, kako slabo
stran, ki pa nima z vero ničesar
opraviti, in po tem je naredil svoj
zaključek: Vera je prekletstvo za
človeka. Ako bi bilo to pravilno,
potem bi moral Mr. Hartman po
istem doslednjem sklepu reči, da je
voda "prekletstvo" za človeka, ker
jih v vodi veliko utone, ker nas dež
namoči, ker se v morju ladije potop-
pe. Toda vzemi zemlji vodo in zem-
lja bode v onem trenutku puščava.

Lahko najdemo pri verah napa-
ke. Res se je pri razširjanju ali
brantvi vere lahko grešilo, tako ali
tako. Toda vendar ostane vera po-
treba človeške duše. Da, nemogoče

je človeštvo kot tako (v primeri s
živaljstvom), nemogoč je vsak na-
predek, vsaka prosveta, vsaka omika,
vsako človekoljublje brez vere. Da,
ako vzamete človeško vero, hre-
penenje poznati svoj cilj, svoj na-
men, pozati svoje srce, svojo dušo,
samega sebe — kaj pa je vse to
drugega, kakor to, kar imenujemo
vera" — in upropastili ste človeka.

Urednik New York Journal-a go-
tovo ni kak klerikalec, tudi kak me-
nih ni, še manj kak verski fanatik.
Po njegovih člankih pa soditi je
je to mož, ki je visoko izobražen in
se je veliko učil in ki veliko
misli, ki veliko proučava. Plača nje-
gova na leto je \$25.000.00.

Naši rdečkarji in naš Konda
v Chicagi pa, kako pravijo? Ka-
ko pišejo?

Seveda, kako bi pač mogli
drugače? Kdaj je bil še kak falira-
ni študentek za kaj? Učiti se ni
maral, ker je preveč lumpal, ali pa
je pošteno "lopnil" takoj, ko so v šoli
prišli do str. 100 latinske slovnice. Ti
"učenjaki" pa bojo vendar več ve-
deli, kakor možje, ki so se kaj več
učili! Da bi oni človek, ki je naredil
osem šol gimnazije, višjo šolo, in ki
potem še veliko študira in čita, več
vedel, kakor pa oni, ki je lopnil že v
drugi ali tretji šoli, kako bi to bilo
mogoče!? Vsaj tako mislijo vsi
backi, ki tako slepo slede duševnim
revám, kakoršne so Kondež, Kri-
stan et tutti quanti modrijani rde-
čega razuma.

Zakaj ga biješ.

K.

V ječi v Turinu v Italiji cakal je izvršenje svoje smrtne obsodbe morilec.. Nekega dne pride k njemu njegov duhovnik, da bi ga pripravil na smrt. Pred nekaj dnevi ga je obiskal in mu pustil križ, ker takrat o kaki spovedi ni hotel še ničesar čuti. Sedaj ga pa najde klečati s križem v roki. Debele solze so muzalivale oči. Duhovnik ga začne tolažiti, ker misli da se boji smrti.

"Ne, oče," odgovori jetnik, "ni mi hudo radi tega, ker moram v smrt. Poglejte, imel sem toliko prijateljev, katerim na ljubo sem vse storil in vse žrtvoval, da, katerim na ljubo sem sedaj obsojen na smrt. Toda vsi so me zapustili. Vsi se me sramujejo in se me boje. Edini ta-le, — pokaže na križ — katerega sem celo svoje življenje preziral in zaničeval, mi je pa ostal zvest in obupati bi morali, ko bi ga ne imel."

Človek moj, vidiš, tako je v človeškem življenju. Koliko naših nesrečnih slovenskih zapeljancev je že doživelo isto. Celó življenje, cela

leta so preživeli kot smrtni sovražniki sv. Križa in vsega, kar je v zvezi z njim. Ako so videli že samo duhovski ovratnik, stresla jih je jeza, zaigral je na njih ustih Judežev posmeh in stisnila se jim je roka v pest. Delovali so proti njemu, kolikor so mogli. Razširjali so slabe liste, razširjali protiverska društva i. t. d. Toda na vse zadnje — vse jih je zapustilo! Opešali so v bolezni. Prijatelji so jih zapustili in pozabili, eden jim je ostal zvest — toliko zaničevani — Kristus. — Da, kot ostudnega rdečkarja ste ga srečavali tega ali onega po saloonih, kjer je kričal, pil, se pridušil in sramotil, vero in duhovnike. Tu pa je sedaj v ječi, ali na bolniški postelji, umirajoč, o kako se to ugasajoče oko mило ozira po tem križu, kako to smrtno prestrašeno in izmučeno srce utriplje in išče kapljice tolažbe v — križu, pri Jezusu! Kako se ta vela, umirajoča roka steguje tresoča po križku, da ga nese na od vročine požgane ustnice, da ga poljubi — poljubi s poljubom grenkega kesanja.

Velik sovražnik božji je bil duhovnik-odpadnik, naš pesnik Aškerc. Pisatelj teh vrstic je bil ob priliki njegove smrti ravno v Ljubljani. Redovnica usmiljenka, kimu je stregla je povedala in škofijstvu s prise-

Po kratkem pogovoru o njegovi bolezni duhovnik odide z obljubo, da kmalu pride nazaj.

Toda, kmalu se bolniku še bolj poslabša.

V. postaja križevega pota.

go potrdila to-le: Askerc je ležal smrtno bolan v ljubljanski bolnišnici pri sv. Petru. Nekega dne dopoldne — dan smrti tega reveža, ga obišče Lazarist, duhovnik bolnišnice. "Gospod Aškerc, slabi ste. Ali ne mislite, da bi se spravili z Bogom za vsak slučaj?"

Bolnik malo pomolči.

"Da, res sem slab. Toda še je čas, bom videl."

"Ali vam je slabo?" ga vpraša sočutna usmiljenka.

Bolnik pokima.

V tem pa s težavo obrne glavo proti steni, kjer je vjisel križ. Oko bolnikovo obstane za trenotek na križu. V tem ga pa nekaj strese po celem telesu in potok debelih solz se ulije Aškercu po licu in s tihim glasom zašepeta: "Križ."

mater, kakor nebeški kralj Jezus Kristus! Tudi ta kralj časti svojo mater posebno s tem, da tako rad usliši prošnje, katere mu prihajajo skozi njeno materino srce. Kako mu je to ljubo, je povedal že naprej, ko je obljubil: "Ne bom vas zapustil sirot" — In na križu umirajoč nam je že zaklical: "Sin, glej, tvoja Mati!" — Zato trdi svet Bernard, da se še nikdar ni slišalo, da bi bil kdo zapuščen, kdor se je zaupno k nji zatekel.

Človek, imaš tudi ti kake prošnje, o katerih si želiš, da bi bil uslišen?

— O, kajneda, veliko jih je, veliko. Veš, čegav podpis mora biti na tvoji prošnji, da bode gotovo uslišana? — Pojdi k Mariji! Priporoči jih najprej nji. Pridi k nji zaupno, kakor dete, zjokaj se pred njo in bodi prepričan, ta mati bode imela usmiljenje s teboj. Ta mati bode pritisnila na tvoje vzdihe in tvoje prošnje pečat materine ljubezni kot svoje priporočilo in uslišan bodeš!

"Kdor mene najde, najde življenje in sprejme zveličanje od Gospoda!"

Po njih sadu jih boste spoznali.

Iz lastne skušnje napisal J. P., slovenski rudar.

Desetletnico obhaja vaš list Ave Maria. Častitam mu! Dal Bog, da bi gotovo obhajal še dvajsetletnico in še srebrni jubilej in še več. To želim listu iz srca jaz, slovenski rudar in imam velik in vesel vzrok, da se veselim te desetletnice. Zakaj pa? — Poslušajte!

Kakor sto in sto, da, tisoče mojih enakih sotrpinov prišel sem v Ameriko kot pošten mož. Ženi sem pri slovesu obetal zvestobo tudi v tujini. Obljubil sem ji, da bom v cerkev hodil, molil, ostal pošten mož. Toda v M., kjer sem se naselil in delal prva leta ni bilo katoliške cerkve. Bilo nas je veliko na bordu pri nekem rojaku R., ki je imel tudi saloon.

Kaj ne, dragi čitatelj, ako si bil na takem bordu, potem veš, kaj se govori, kako se živi. Kakor sem videl druge, delal sem kmalu tudi sam. V začetku sem se jim ustavljal. Gnjusilo se mi je tako življenje. Toda, kmalu sem se privadil in — okužil sem se tudi jaz. Pozabil sem tudi na prisego dano ženi pred oltarjem pri poroki.

Vendar me je kmalu začelo srce tako boleti, da sem komaj prestajal. — Vest se mi je vzbujala. Srce me je bolelo. Zdelo se mi je, da mi duša kriči po rešitvi. Dve leti sem vzdržal v tem strašnem stanju. Toda slednjič za velikonoč 1. 1900. sem se odločil. Skrivaj sem pospravil svoje stvari in — noč me je vzela.

Šel sem v Cl . . . Tam sem iskal stanovanja, kjer bi se drugače živelo kakor sem v M. Res, dobil sem stanovanje pri dobrih ljudeh, dasi niso bili ravno natanjčni glede verskih dolžnosti. Tam sem opravil zopet enkrat dobro spoved. O, gospod urednik, ko bi vam mogel popisati srečo, katero je začutilo moje srce, ko sem šel po sv. spovedi iz cerkve. Najraje bi vriskal celo pot in vsakega na cesti objel in mu povedal svojo srečo. Lahkega sem se čutil kakor pero. "Sedaj bom pa drugače začel" — to je bil moj trdni sklep.

Res, sem se držal dobro nekako štiri mesece. Bil sem že vesel, da sem se rešil vsega. Pridno sem hodil v cerkev in tudi pridno varčeval. V teh štirih mesecih sem več poslal domov ženi in tudi tukaj dejal več v hranilnico, kakor preje cele dve leti.

Toda nesreča je hotela, da sem se seznanil z nekim človekom, ki je bil navidez dober in pošten človek. Delala sva skupaj v tovarni. Ta človek me je večkrat ob nedeljah obiskoval in jaz njega. V začetku se o veri nisva menila. Toda počasi je napeljal pogovor tudi na to. Videl sem pri njem vse naše brezverske liste. Slednjič mi ponudi "Glas Svobode", češ, naj ga čitam, da bom dobil veliko zanimivega v listu.

Jaz, revež se do tedaj nisem veliko zmenil za ameriksanske slovenske liste. Bral sem sem pa tja Glas Naroda, katerega je imel gospodar naročenega. Pa še v tem listu sem pregledal samo prvo stran. V društvu nisem bil nobenem. Zato tudi nisem vedel kakršen je ta list. Vzel

sem ga in ga res začel brati. Malo me je osupnilo, ko sem bral tam razne svinjarije o duhovnikih in o veri. Toda saj sem čul že veliko hujšega. Prebral sem vsega, dasi se mi veliko stvari ni dopadlo.

"Hočeš, še eno številko", pravi mi prijatelj, ko ga mu vrnem?

"Ne! To je grd list!" mu odgovorim.

Prijatelj se mi posmehne. "Haha! Kajne, kaj takega nismo brali doma v starem kraju. Kajpada, tam je farška komanda premočna. Tam se resnica ne sme pisati".

"Pa je to resnica, kar ta list piše?"

"Kajpak kot sama resnica. Na tu imaš ta list, ki je katoliški list. Beri tega! Dal ti bodem še večkrat oba lista in pazi, ali bode katoliški list kdaj odgovoril na te stvari in rekel, da ni res? Beri sam!"

In res sem bral. In posledica tega? "Ko bi ne bilo res, bi gotovo katoliški list ne molčal", sem si mislil in — vrjel in — naročil "Glas Svobode". V pol leta sem bil slabši, kakor sem bil pa v M. Preje sem samo grdo živel, sedaj sem pa postal rdečkar.

Tako sem preživel v žalostnem dušnem stanju nekako tri leta. Tudi sedaj se mi je vest velikrat oglašala. Tudi sedaj me je gnalo srce dostikrat v cerkev. Parkrat sem res tudi šel. Da, šel sem parkrat celo v soboto večer, da bi šel k spovedi. Toda videl sem pri spovednici može, ki so poznali moje življenje in mišljenje in sramoval sem se, češ "posmehovali se mi bodo".

Nerodno sem vstal in odšel brez vsakega znamenja vere, tako, da so se spogledali vsi, ki so videli, češ, "prišel se je norčevat iz cerkve", — to kar sem hotel, da bi zakril uzrok, zakaj sem prišel v cerkev.

Slednjič sem se odločil da grem domov. In šel sem.

Toda začutil sem doma le prekmalu, da sem tujec na lastnem domu. Ko so se ameriški dolarji stopili — sem bil že tudi jaz zopet na cesti v Ameriko. Šel sem v Ch.

Tu sem pa živel zopet in še hujše kot kdaj prej! Bil sem soustanovitelj socijalističnega kluba in sem bil jeden izmed najagilnejših razširjevalcev te zmote. Iz slabega človeka sem se naredil v popolnega brezverca in še več — v sovražnika vere.

V tem ste pa začeli v listu Ave Maria napadati slovenske socijaliste, mislim pod naslovom "Naši ta-rdeči", ako se prav spominjam. Priobčili ste tudi pismo nekega slovenskega mladeniča, ki je bil na smrt obsojen, pa je bil pomiloščen. Kakor moje prijatelje, tako je tudi mene gnala radovednost, kaj piše ta list in — začel sem ga brati redno. Mislim, da je bilo to leta 1913. Ko sem prebiral v začetku te članke, me je vselej silno razburilo. Klel sem in se kregal proti "farjem". Toda nisem se pa mogel ubraniti čutu, kar sem čutil pri tem — "res je pa le, kar piše ta list", mi je namreč reklo srce. In bral sem dalje in dalje. Tako, da sem težko pogrešil številko, katere nisem mogel dobiti v roke. Slednjič, da bi ga redno dobival, sem se pa naročil na vaš list, to je bilo

v septembru 1915. Najprej pod tujim imenom. Toda samo za pol leta, ker po pol leta čitanja, so se mi začele oči odpirati. In danes — Vaš sem, vaš z dušo, in prepričujem, še bolj pa s svojim srcem.

Zato, g. urednik, danes ko obhajate desetletnico vstanovitve lista Ave Maria, vam moram iz dna svojega hvaležnega srca častitati jaz — sad vašega dela. Bog in Marija naj vam stokrat povrneta kar ste storili dobrega na meni. Daleč, daleč, globoko sem že zabredel. Imeli so me že na verigi "ta-rdeči" kot svojega in Bog ve, kaj bi bilo danes z menoj, ko bi ne bilo vašega lista! Gotovo bi bil že popolni pijanec in propalica. Komaj čakam, da bode te vojske konec, da pridem skupaj s svojo družinico. In ne bom se sramoval povedati ženi in otročičkom doma, kdo jim je rešil ateja.

Zato, rojaki, jaz ubogi slovenski trpin, sem sam na sebi skusil vpljiv dveh listov, "Glasu Svobode in "Ave Maria". In sem skusil posledice, ko sem sledil enemu in drugemu. Kakor sem čutil v grdem in nesrečnem življenju Kondatove sužnosti jaz, tako sem prepričan, čuti vsakdo: razdvojeno srce, razdvojeno dušo, nemir in gorje. Usta se smejejo, srce in duša pa joka, vest pa kriči! Podpirajmo, podpirajmo ta lepi list. Dajmo ga v roke vsem, ki so enaki revčeki, kakor sem jaz. Ko list prebereš, daj ga kakemu takemu revežu, naj ga še on bere. Kakor sem jaz iz srca hvaležen temu listu in njegovemu izdajatelju, tako bode hvaležen vsakdo, komur bodeš oči odprl. Pomisli moj slučaj! Ta

list je rešil mene, vsaj trdno voljo imam ostati stanoviten in pridno bom prebiral ta list, da bom ostal stanoviten, — poglej, rešil je očeta otročičkom in moža ženi. Stopil sem v društva, imam že par centov zopet nahranjenega, da jim poneseš po vojski domov, ako mi Bog da. Poglej, koliko dobro delo je storjeno s tem na naši celi družini.

Tebi list, pa še enkrat iz dna svojega hvaležnega srca kličem: Bog stokrat plačaj tvojemu uredniku! Bog te živi! — Vedi pa, da če si v teh desetih letih storil samo to dobro delo na meni, — dovolj je! Bodi vesel in ponosen!

Živel naš najlepši in najpotrebnejši list "Ave Maria"!

Bog vam plačaj.

Te dni smo dobili sledeče pismo:

Pri prijateljskem pogovoru o Vašem blagodarnem delovanju za naše slovensko ljudstvo v Ameriki, za povzdigo in ohranitev sv. vere naših očetov med nami, priložimo Vam ček od \$20.00 za Vaš stroj z upanjem, bode kmalu popolnoma prost vseh dolžnih obveznosti, z vso silo deloval za Vaše geslo: "Z Marijo za Boga"!

Darovali so:

Rev. John C. Mertel	.....\$5.00
Rev. Albin Moder	.....\$5.00
Rev. John Blažič	.....\$5.00
Rev. Jos. Vrhunec	.....\$5.00

Vesele praznike! Bog Vas ohrani!

J. V.

: : :

Častiti gospodje, Bog Vam stoterno plačaj! Ne toliko Vaš dar, tem-

več Vaše lepe besede, ki so nas navdušile. Iz srca hvaležni smo vam zanje. Prav kar smo res v velikih stiskah, ker bode letni račun pokazal velik finančni deficit. Zato se Vam pa prav iskreno zahvaljujemo tudi za velikodušen dar. Nihče ne ve, s kolikimi finančnimi in moralnimi težavami se moramo boriti pri našem delovanju. To vemo samo mi in Bog v nebesih. Zato ni čuda, ako smo včasih malo potrti. Toda ko vidimo, da naše malenkostno delo vendar ni brez koristi, ko nam naši prijatelji sporoče, da smo na dobri in pravi poti, če tudi nas na drugi strani kdo ozmerja, toži in nasprotuje, vrjemite, da je taka odkrita beseda veliko dobro delo. Zato še enkrat, častiti gg. Bog Vam plačaj stokrat!

Uredništvo.

62 St. Marks Place, New York, N. Y.

Dr. JAKOB SELIŠKAR, predsednik, Cleveland, Ohio. G. JOŽEF DUNDA, podpredsednik, Joliet, Illinois.

Rev. K. ZAKRAJŠEK, O. F. M., tajnik, New York City. Dr. MARTIN IVEC, blagajnik, Joliet, Illinois.

Korak naprej.

Lepo se je začela razvijati med nami ameriškimi Slovenci organizacija katol. mož in fantov Najsvetejšega Imena. Veselje je viditi naše navdušene može in mladeniče, ko si pripenjajo na svoje prsi znamenje Najsvetejšega Imena. Res je to še le mala četa najbolj odločnih in najbolj junaških mož in fantov, ki se ne boje rdeče posirovelosti zapeljanih rojakov in bratov, ki se ne boje zabavljic in zasmehovanja revežev, ki so se dali preslepiti. Toda ti so možje, ki so nevstrašeno priznali svoje prepričanje in svoje navdušenje za dobro stvar.

Zveza Katoliških Slovencev ima namen 1) razširjati stanovska cerkvena društva po slovenskih naselbi-

nah in tako združiti vse zavedne Slovence v eno celoto za obrambo sv. vere med nami, za povzdigo katoliškega življenja in prepričanja in za obrambo matere narodov sv. katoliške cerkve. 2) razširjati dobro berilo in potom listov, knjig in brošuric, pobijati zmote, s katerimi tako premeteno in tako satansko slepe nekateri propallice naše ubogo ljudstvo.

Za prihodnje leto treba pa pridejati še en namen: molitev! Vse naše delo, ves naš trud, vse bode zastoj, vse bode ostalo brez uspeha, ako ne bode goreča molitev spremljevala tega našega delovanja.

In Hoc Signo Vincas! V tem znamenju bodeš zmagal, je videl v prikazni cesar Konstantin. V zna-

menju sv. križa — v molitvi in z prihodnje!
 molitvijo bomo zmagali tudi mi. Mo- Kako si to mislimo, bomo pove-
 li in delaj, delaj in moli! dali prihodnjič.

Da, to hočemo storiti zlasti v

Slovensko narodno združenje.

V Clevelandu so rojaki ustanovili novo organizacijo, katere namen je, delovati za združenje vseh slovenskih pokrajin v eno celoto. Ime so ji dali Slovensko narodno združenje. To ime pove pa tudi ves njen program.

Mi to organizacijo prav prisrčno in iskreno pozdravljamo in jo kar najtopleje priporočamo vsem našim prijateljem in somišljenikom!

Po naših mislih je ta organizacija prva, ki je zadela pravo pot, in pravo smer in tudi pravi način v dosego cilja, po katerem vsi tako koprni — po svobodi slovenskega naroda v Evropi.

Ta nova organizacija je pa tudi edina organizacija, ki nas more vse ameriške Slovence združiti v skupno delo za skupni cilj. Združenje vseh slovenskih pokrajin v eno svobodno ali vsaj autonomno pokrajino — povejte, katero slovensko srce ne hrepeni po tem. Da, glede tega smo vsi ameriški Slovenci edini in toraj je to podlaga, kjer se lahko snidemo vsi.

Slovensko narodno združenje ne more biti v nikakem nasprotju z Jugoslovanskim odborom, ki dela za osvobodene vseh Jugoslovancev, temveč ga samo spopolnjuje, da se zav-

zema za samo slovensko vprašanje in sprejema na se del njihovega dela, ki se tiče nas Slovencev.

Slovensko narodno Združenje ne nasprotuje Slovenski Ligi, ako sploh še obstoji.

Slovensko narodno združenje tudi ni v nikakem nasprotju z Slovenskim republikanskim združenjem, ker v bistvu tudi ta organizacija hoče združenje vseh Slovencev v eno celoto, v en nerazdeljen narod.

Liga in Slov. republ. združenje sti segli predaleč. Najtežavnejši problem celega jugoslovanskega vprašanja smo ravno mi Slovenci. Objednem smo pa tudi v največji nevarnosti, da s svobodo dobimo objednem smrtni sunlje v naše srce. Vzemimo, da nas razkosajo na razne države in dajo v bodočo Jugoslavijo samo en del, vzemimo samo Kranjsko deželo, koliko Slovencev pa bode še ostalo? Samo pol milijona! Vsi drugi bi bili pa izročeni, da jih potujčijo. Ali bi s tako svobodo dobili res svobodo? Ne! To bi bil naš pogin, naš konec. In da se kaj takega res ne zgodi, kdo ne vidi nevarnosti?

Zato če bi ničesar družega v tem velikem času ne dosegli, če dosežemo vsaj to, kar nam je začrtal veliki duh rajnkega dr. Kreka, namreč

združenje vseh Slovencev, vseh slovenskih pokrajin v svobodno ali vsaj autonomno državo — dosegli smo za začetek dovolj.

~ Zato je naše prepričanje: lotimo se z vso silo dela za slovensko narodno združenje. Ko se enkrat to doseže, zahtevajmo republikansko obliko vlade, in sicer kot autonomni del Jugoslavije.

Republ. združenje nas je v jako surovem in pobalinskem članku napadlo radi našega izvajanja. Naká, gospodje, čas je prevelik, da bi se mi ozirali na vaše pobalinstvo. Ne, ni res, da želimo in delamo za uničenje Slov. republikanskega združenja. Povedali smo samo odkrito, kaj bode škodovalo celi naši skupni stvari in zakaj se vam ne pridružimo. Tudi soglašamo z Vami, da je izdajalsko za cel narod, ako vas je kdo denunciral pri vladi, dasi je žalostno ko priznavate, da imate res na sebi svari, katere so se dale denuncirati in, so vam škodile, ko jih je vlada izvedela. Sploh pa mi ne moremo vrjeti, da bi Vas res kdo "denunciral", kajti vlada ima toliko detektivov uposlenih, da kakega denuncijansta ni treba.

Zato pa, gospodje, če vam je res mar bodočnost in obstoj slovenskega naroda na lepi slovenski zemlji, poslušajte naš glas, katerega povzdignemo z vso resnobo:

Tu imamo Slovensko narodno združenje! Možje, ki so na čelu tega združenja, niso fanatiki. To so trezni, resni in vpljivni možje. Njih

načrt je deloma tudi Vaš. Pustite na strani vsako rdečkarijo! Pustite na strani protiversko gonjo! Pridružite se tej organizaciji, kjer se lahko združimo vsi.

Mi od naše strani smo z dušo in s telesom za to organizacijo in pod predsedstvom in vodstvom teh mož z veseljem sedemo k eni mizi, k enem delu za narod tudi z našimi najzagrizenejšimi sovražniki. Čas je velik, resen! Gre za obstanek ali pogin našega naroda! Pozabimo na vse, kar nas loči! Povdarjamo samo, kar nas druži — narodni obstoj. Nemški rdečkariji so pozabili vso internacionalo v tem velikem času. Zakaj bi je vi ne? Ne, ne, gospodje, ne da bi vas uničevali, smo povedali svoje pomisleke proti Vam, temveč da bi vas prepričali, da ne delate prav, da bi vas pridobili za pametno, modro in možato skupno delo za narod.

Vi pa, možje, ki ste začeli tako pametno in tako modro zasnovano delo v Slovenskem narodnem združenju, krepko naprej! Na pravi poti k vspehu ste! Razvite živahno agitacijo za vaše načrte in namere! Gospodje, nevstrašite se težav! Povabite na skupno delo tudi Slov. Ligo ako še obstoji, povabite tudi Slov. republikansko združenje, povabite nas vse, in ako se sploh da kaj doseči, doseglo se bode na ta način!

Mi, od naše strani, smo z Vami z dušo in telesom!

ZVEZINA POROČILA.

V novembru in decembru smo razposlali udom Zveze dve knjigi: Kalendar in Katekizem. Drugi dve knjigi bosti gotovi v malo dnevih. Kakor hitro bode le mogoče, razposlali jih bomo.

Do tedaj naj pa zastopniki pridno agitirajo in nabirajo nove ude.

Príhodnje leto mora imeti Zveza najmanj 3.000 udov. Ali bi to ne bilo mogoče? Zakaj ne? Treba samo malo navdušenja za dobro stvar, pa bode šlo.

Rojaki na delo!

Od zadnjega našega poročila, dobili smo novo slovensko podružnico društva mož Najsvetejšega Imena v Kansas City, Kans. Ustanovili so jo med sv. misijonom 2. decembra. Č. g. župnik Rev. Perše jo je ustanovil. Novo društvo prav prísérčno pozdravljamo! Pozdravljeni, slovenski fantje in moške v našem krogu!

Katera slovenska naselbina pride sedaj? Na noge, moške! Ali naj bode vašá zadnja? — Od vas zavisí!

Druga nedela v mesecu februarju je nedelja društva Najsvetejšega Imena. Ta

mesec zvečine društva ne bodo imela skupnega sv. obhajila in tudi seja navadno izpade. Kakor nalašč pa bode ta čas za agitacijo za pridobivanje novih članov, kakor tudi za pripravo za ustanavljanje novih društev v marcu.

Slovenski moške, ki smo se prebudili in se zavedli svojih dolžnosti, katere nam nalaga sedanja težka doba, na noge! Delo smo začeli in sicer smo ga dobro začeli, nadaljujmo ga! Novo društvo ustanoviti ni ravno tako težko. Urediti in voditi ga pravilno, to je težko. Pokažimo, da smo zmožni tudi tega. Dramimo drug drugega! Navdušujmo drug drugega! Res smo še v manjšini! Toda dobra je stvar, za katero smo se navdušili in dobra stvar bode pa vedno zmogala!

Rojak, ali si ud Zveze Kat. Slovencev? Si ud kake podružnice Društva Najsvetejšega Imena? — Zakaj ne? — Pridruži se! Ne, dragi, ni čas, da bi držal roke križem, da bi gledal, kako se drugi trudijo za dobro stvar! Tudi tvoja dolžnost je pomagati! — Ako ni v tvoji naselbini še ustanovljena podružnica pristopi tu sem k nam.

DVANAJST NAUKOV ZA VZGOJO OTROK.

1. Bodi sam tak, kakoršne želiš vzgajati svoje otroke.
2. Stori sam, kar želiš, da bi otroci storili.
3. Ničesar ne stori, kar prepoveduješ otrokom.
4. Živi tako, kakor želiš, da bi otroci živeli in sicer ne samo, kadar te otroci vidijo, temveč tudi takrat, ko misliš, da te ne vidijo.
5. Ako otroci ne spolnujejo svojih dolžnosti, pomisli najprej, kako jih ti spolnuješ!
6. Kadar opaziš pri sebi kak greh, kako napako ali nerednost, poboljšaj najprej sebe, predno skušaš poboljšati otroka.

7. Ne pozabi, da je vse, kar in kakor se ti godi, samo odsev tvojega značaja in obnašanja. Ako trpiš, išči najprej uzroka pri tebi samem. Ako te ne ljubijo, ne spoštujejo, ne cenijo, ne poslušajo, išči náprej uzroka pri sebi.

8. Ako se ti pustiš tvojemu Bogu vsaki dan voditi in vzgajati, potem se bodo tudi tvoji otroci tebi pustili voditi in vzgajati.

9. Čim bolj ti ubogaš svojega Boga, tim bolj bodo ubogali tebe tvoji otroci.

10. Vsak razpor med Bogom in vzgojiteljem, ali predstojnikom je v škodo in nevarnost otrokom.

11. Vsak izgled brez ljubezni je kakor mesec ki sveti pa ne ogreva.

12. Dober zgled očeta ali matere, združen s pravo ljubeznijo, je za otroke kakor solnce, ki vse oživlja in ogreva.

tve pustite pri miru. Pravijo, da je več kot \$100.00 zapustil Ave Mariji mesto svoji družini. — To je jako nesramna laž! Ko bi ne bil umrl nagle smrti, bi bil gotovo zapustil tudi za dobrodelne namene, tudi Ave Maria najbrže ne bi bil pozabil, ker jo je čislal, saj ta list zasluži, da bi se ga vsak katoliški Slovenec spomnil v svoji oporoki s primerno svoto. Za boljše dobro delo bi ne mogel pustiti, kakor za ta krasni list. — Toda, g. urednik, povejte koliko ste dobili po mojem možu? (Nič! Ured.) — Sicer sem pa ponosna, da rdečkarji napadajo mojega rajnkega moža. Zgražam se samo, kakor jaz, tako moji otroci nad tem, da tako ostudno napadajo ti rdečkarji še mrtve ljudi. Moj rajnik mož je bil miren in pošten človek. Seveda ko bi bil zaslepljen, kakor ste vi, bi ga hvalili, kar bi mu pa ne bilo v čast. Sicer vemo, kdo je tisti človek, ki je oni dopis pisal. — Sicer pa le čakaj, saj še ni vseh dni konec. Božji mlini počasi meljejo, toda drobno in gotovo. Morda boš še želel križ in duhovnika, pa ga ne boš dobil.

Marija Švigel.

Pittsburg, Pa. — Minilo je 7 mesecev, od kar se je začelo Materino društvo tukaj v Pittsburgu. Nas je sedaj 92 članic, ki vse prav redno vrše svoje društvene dolžnosti. Vabim vse slovenske matere in žene celega Pittsburga, da pristopijo k našemu društvu. Nekatere povprašujejo, koliko je posmrtnine in koliko bolniške podpore. Za to podporo imamo že dovolj društev in nam jih ni treba nič več. Toda v teh društvih se zavarujemo za druge, da bodo od teh društev drugi po naši smrti imeli dobiček. V tem našem društvu pa zavarujemo same sebe. Po naši smrti ne bode na nas matere nihče veliko mislil ali za nas molil. Po tem društvu pa bodo za nas molile vsaj naše društvene sestre pri društvu. — Vsem društvencam želim vesele praznike in Ave Maria pa veliko uspeha.

Barbara Cvetič, tajnica.

Sheboygan, Wis. — Pritličje nove šole je že dodelano. Z delom se bode nadaljevalo. Zadnje čase se je od tu preselilo več družin — vse rdeče barve. —

Gotovo jim tukajšnje podnebje ne ugaja. Mi jih bomo pa prav lahko pogrešali.

Da, da, rdečkarji se med nami tla izpodmikajo. In tako je prav! Le krepko širimo možka društva Najsv. Imena in našo Zvezo Katol. Slov., pa bodo tako izginili izmed naše srede, kakor zbeže netopirji pred svetlobo. Rdečkarji ljubijo temo, zato pa zbeže, kjer se le malo svetlobe pokaže.

Kansas City, Kansas, dec. 8, 1917. —

S tem poročam, da smo imeli krasni misijon v tukajšnji slovenski cerkvi sv. Družine, katerega je vodil z velikim uspehom Rev. Frančišek J. Ažbe iz Waukegan, Ill. od 26. nov. do 3. dec. t: l.

Bili so to v resnici srečni dnevi, dnevi milosti, dnevi pokore, dnevi za prenovitev cele župnije. Verniki so prišli kar v trumah poslušat božjo besedo, očistiti svojo vest v studencu zakramenta sv. pokore in nasititi svojo dušo z nebeško hrano sv. obhajila. In od dneva do dneva prihajali so v večjem številu, tako da je slednjič cerkev bila premajhna. — Č. gospod je pohvalil tukajšnje Slovence ob koncu svojega misijona, kako pridno so prišli božjo besedo poslušati, sv. zakramenta prejemati, da je v tem času prišlo k angeljski mizi okoli 800 ljudi, ki so se okrepčali in nasitili z nebeško hrano sv. obhajila. Rekel je, da je vesel, ko vidi bratovščino za ženske, za otroke in za mladeniče in dekleta že vpeljana in ustanovljeno. Pa treba je še enega, namreč, za može in fante. Najsvetejšega Imena Jezusovega. Na to zbrali so se možje in fantje, 64 po številu, in so se vpisali v to bratovščino, ter enoglasno naredili obljube, ki se nahajajo v obredniku tega društva. Bravo! To je bilo kaj veselega za celo občino! Sedaj ima župnija poleg te bratovščine še tri druge, namreč, za žene. Oltarno društvo presv. Rešnega Telesa, h kateremu spadajo skoro vse žene; društvo sv. Alojzija za šolsko mladino in bratovščina presv. Srca Jezusovega, tudi pred kratkem ustanovljena, h kateri morejo spadati pa vsi. Vse te bratovščine je č. gospod spodbujal in oživiljal s svojimi lepimi in prijaznimi besedami. Poseb-

no nam pa bo ostalo v dragem spominu tega sv. misijona novo društvo Najsvetejšega Imena Jezusovega, ki bo gotovo rastle v naši župniji.

V prijazno dolžnost si štejem zato, da se tukaj v imenu naše cele občine najprvo najsrčneje zahvalim Vam, veličastiti gospod, Rev. Frančišek J. Ažbe, za Vaš trud in žrtvovanje, katero ste z nami imeli pri Vašem misijonu. Tudi se hočem tukaj zahvaliti vsem sledečim preč. gospodom duhovnikom, ki so mi prišli za ta čas na pomoč: Very Rev. M. Burk, Frank Kulišek, M. Krmpotič, F. McDonald, J. Grudzinski, Conradine, O. F. M. — Kakor tudi najsrčnejša zahvala častitljivim sestram učiteljicam in dekletam, ki so veliko dela imele z razprodajo misijonskih rečij in spominkov, katerih so veliko razprodali. Vam vrlim pevcem in pevkam čast in hvalo za vaše krasno in dostojno petje za čas sv. misijona. — Kaj pa hočem Vam. ljubi župljani, reči. Nič drugega, kakor tudi lepa hvala, da ste se potrudili, da ste pridno obiskali službe božje, če ravno je bilo še tako rano, kakor ob 5. uri zjutraj, vendar ste si odrgali toliko počitka, da ste prišli vsaki dan v velikem številu k sv. maši, k popoldanski in k večerni službi božji, in da ste poslušali božjo besedo.

Niste s tem storili meni nič dobrega, pač le sebi. Vendar ste mi naredili veselje, da ste se te lepe prilike poslužili in se obogatili z milostmi sv. vere, da ni bil moj trud zastoj.

Rev. J. Perše,
515 Ohio Ave.
Kansas City, Kans.

Kansas City, Kans. — V najlepšem redu in veliki udeležbi smo končali sv. misijon, katerega je vodil Rev. Fr. Ažbe, župnik iz Waukegana, Ill. Službe božje so se vršile štirikrat na dan ob 5. uri zjutraj sv. maša s kratko pridigo, ob

8. uri glavna sv. maša z misijonsko pridigo. Ob 2. popoldne je bil sv. križev pot, zvečer ob 8. uri sv. rožni venec in misijonska pridiga. Na zahvalni dan, 29. novembra ob 9. uri je bila sv. maša z leviti. Pri tej sv. maši je bila blagoslovljena zastava oltarnega društva Presv. Rešnjega Telesa. Pri blagoslovu se je odzvalo veliko botrov in boter, ki so potem darovali za zastavo \$88.00. K tej slovesnosti prišla so tudi druga društva s svojimi zastavami. Vsem društvom izrekam prisrčno zahvalo. V nedeljo zvečer 2. decembra ob 8. uri je bil slovesen sklep sv. misijona, pri katerem se je ustanovilo tudi možko društvo Najsvetejšega Imena, h kateremu je pristopilo 62 mož z gorečimi svečami, ki so slovesno prisegli zvestobo v sv. veri in njeni obrambi. Naša naselbina je zelo majhna, vendar je prejelo 800 oseb sv. zakramente. Iskrena zahvala častitemu g. Rev. F. Ažbetu za lepe pridige in lepe nauke. Bog naj mu stotero poplača. Dal Bog, da bi njegov trud med nami ne bil zastoj. — Vsem katoliško zavednim Slovencem in Slovenkam želim vesele božične praznike.

Katarina Majerle.

Indianapolis, Ind. — Sprejmite tudi od mene najprisrčneje častitke za desetletnico obstanka tako krasnega lista "Ave Maria". Naprej po začrtani poti do cilja, katerega si vsi želimo! Brez tega lista bi ne smela biti nobena slovenska hiša, katera ima le še količkanj vere in ljubezni do Marije. — Kako mora božeti vsakega pravega Slovenca, da smo izgubili društvo Sv. Barbare, ki je prešlo v roke brezvercev in rdečkarjev. V resnici je obžalovanja vredno. Ako se je že moralo združiti s kako drugo jednoto, zakaj se ni združilo s K. S. K. J.? To bi bila vsaj v ponos namv sem. Tako nam pa je vsem le vsramoto! — Tu je umrl Frank Motore, ud društva svete Barbare. Previden je bil z vsemi svetimi zakramenti. — Vesele božične praznike in srečno novo leto! F. U. naročnik.

ZAHVALA.

Joliet Ill. — Moj sin je bil devet let bolan na nogi in je mogel samo ob berglah hoditi. V tej stiski sem se nazadnje goreče zatekla za pomoč k Jezusu, Mariji in svetemu Antonu. Obljubila sem, da bom priobčila v Ave Maria javno zahvalo, ako bom uslišana. In res, sin hodi sedaj že brez bergel. Prisca zahvala dobremu Jezusu, dobri Materi Mariji in svetemu Antonu. Katarina Stukel, 552 Bridge St.

(Adv.)

JAVNA ZAHVALA.

Zahvaljujem se preblaženi Devici Mariji za milostno uslišanje moje prošnje v stiski.

Johnstown, Pa.

M. P.

Salt Lake City, Utah. — Srečne in vesele Božične praznike in veselo novo leto želim vsem svojim dobrotnikom in dobrotnicam, ki ste se me spomnili v moji nesreči. Bog Vam daj ljubo zdravje.

Anton Kosec,

St. Mark's Hospital.

JAVNA ZAHVALA.

Moj sinček je bil na smrt bolan in ni bilo upanja, da ozdravi. Obljubila sem Mariji, da se očitno zahvalim v listu "Ave Maria", ako mi dete še ozdravi in uslišana sem bila. Dete je popolnoma zdravo. Hvala bodi Mariji. Frančiška Kočijančič, Miners Mills, Pa.

JAVNA ZAHVALA.

Tisočerna zahvala Žalostni Materi Božji za uslišane prošnje.

M. T., Chicago, Ill.

ZAHVALA.

Obljubila sem, da se bom v Ave Maria zahvalila Mariji brezmadežnega spočetja in presv. Srcu Jezusovemu za uslišano molitev. Čast in hvala Srcu Jezusovemu, in Mariji, Materi Božji.

R. Skiff, Pueblo, Colo.

Katoliški zavedni možje, ki ste udje J. S. K. J. pozor! — Kar se je zgodilo z rajnko forestcitysko "Sveto Barbaro", to se namerava izvršiti tudi z vašo J. S. K. Jednoto. — Naš slovenski socializem je kakor strup, ki vse razdere in vse uniči, kamor se zaje. In zakaj se jim gre? Za lepe denarčke. Con-nemaughska Jednotica je bila neznatna organizacija, skoraj brez denarja. Hajd k sv. Barbari. Sedaj ni še to zadosti, sedaj še k Jugoslovanski! — Katoliško zavedni možje pozor! Na noge! — Pazite, da Vas na stara leta rdeči suroveži ne bodo pometali iz vaših lastnih društev in Jednot. Vam se smilijo otroci in družine par rdečih sleparjev, par rdečim sleparjem se pa tisoče vaših družin in otročičev ne bodo prav nič smilile. — Ne dajte iz rok te jednote! Začnite pripravljati, da jo naredite v popolnoma katoliško in ako treba kakega združenja, naj se združi z K. S. K. J.

Rdeče koprive.

Duhoven pravi svojim vernikom, da bodo šli v nebesa, ko umrjo, ako pridno zahajajo v cerkev in k mašam za časa njihovega življenja" — piše Konda! — Puii tako nesramna laž! — Ti, ki hodiš v cerkev, povej mi, ali si res kdaj slišal, da bi kak duhovnik kaj takega trdil? — Ali nisi nasprotno vedno le čul: Živi lepo, delaj dobro, varuj se greha, pa boš v nebesa šel, ko umrješ? Da, pa boš mogel lepo živeti, delati do-

bro, varovati se greha, za to pa je potrebna milost božja, katero ti dajo sv. zakramenti, sv. maše, za to so ti potrebni lepi opomini, katere slišiš edinole v cerkvi. — Vidite, tako ti ljudje vse po svoje obrnejo, kakor jim bolj "paše". Ali nimamo toraj prav, ko jih imenujemo "sleparje"? — Da, kako je mogoče, da jim more le en pameten človek vrjeti?

Krasno sliko breznačajnih in posirovelih naših rdečkarjev je naslikal v "Prosveti" neki Martin Panian iz Eveletha. Možicel piše:

"Ako se pridružim "katoliški" stranki, grem v nedeljo najprvo do cerkve in utaknem zalogaj tobaka v usta (krasno!!) tako, kot delajo vsi dobri katoliški možje. Pri tem pljujem po hodniku in čakam tovarišev. Aha, nežni spol gre, za njim pa korakajo moji prijatelji. Pri pogledu na nežni spol moj tobak v ustih takoj zgubi svojo moč — hitro založim še enega na drugo stran ter hitim in pljujem na vse strani. Pri tem opravi mi marljivo pomagajo moji tovariši tako, da na hodniku nastane pravi hudournik — — — mi pa tudi mislimo, ako imamo rdeče ovratnice, da smo popolnoma zadostili dolžnostim socijalizma??, itd.

Tako piše rdečkar Martin Panian iz Eveletha.

1. Da, rdečkarji ne znate drugega kot grdo "čikati" in še grše delati po slovenskih naselbinah "čikarske hudournike", to mi že trdimo deset let, pa nam ne vjamete.

2. Krasna olika je to: kar z dvema čikama v ustih in pljuvati po tleh! Živila "Prosveta!" ali se ne sramuješ take le prosvete svojih backov?

3. Da naši socijalisti niso drugega kot surovine, smo že tolikrat trdili in da o socijalizmu niti pojma nimajo. Pa so bili tetka "Prosveta" tako hudi, češ, da nedolžne ljudi obrekujemo. — Na, tu pa sama piše enako! Ata Kristan, berite te vrstice: "mi mislimo, ako imamo rdeče ovratnice, da smo popolnoma zadostili dolžnostim socijalizma". — Da, veste kaj je kranjski socijalizem? — Velik čik v ustih, grda kletev na jeziku, en "prekleti far" za vsakim stavkom, "šnaps" na hari, klafanje in ostuden Panianov

hudournik" pred seboj — pa je ves nauk slovenskega socijalizma. — Hvala, Panian in Co., da ste enkrat sami sebe pokazali, kakšni ste v resnici, ker o sebi gotovo ne boste krivo poročali.

Zakaj ima mačka tako dolge in močne brke na gobčeku? Ali si že kdaj čul? — Slovenski prirodoslovec, Erjavec, kaj lepo pojasni namen teh brčic in pravi, da ji jako dobro služijo pri lovenju miši. Ko steče za prestrašeno miško, ali še bolj za veliko podgano, ki bi se ji lahko v bran postavila, jo najprej suno s brkami v oči in jo oslepi. Tako jo ima potem popolnoma v svoji oblasti, ker ne vidi. — Kakor naredi mačka s svojo nesrečno žrtvijo, tako neusmiljeno dela tudi naš nesrečni Konda z onimi nesrečnimi rojaki, ki so se mu približali, začeli brati in naročati njegov list. Najprej jih zaslepi s par neumnimi frazami, kakor: "Kdo pa je Boga še kdaj videl?" ali s "prokletimi farji", s "farško bisago". — Ko pa je enkrat uboga žrtev slepa, zaslepljena, pa nesrečni človek počne z njo, kakor in kar hoče. Naj napiše še tolike gorostasne neumnosti, nedoslednosti, naj jutri pobija to, kar je danes trdil, vse lahko stori nemoteno. Vse mu bodo vrjeli ti revčeki. Laže naj, obrekuje naj, vse, vse lahko in vse bode all right. — Revčeki so pač zaslepljeni.

Tako je na primer s papeževim dekretom "Ne Temere". Povedali smo tako jasno in mu dokazali, da ima cerkev, papež pravico dajati postave svojim podanikom, da sme dati tudi postave glede katoliških zakonov. Pa je zastoj! V uvodniku ponovi isto neumnost in backi mu seveda vrjamejo! Pri priliki bomo priobčili dobesedno ta dekret še enkrat, dasi smo ga enkrat že priobčili pred 5 leti. Toda reveža Kondeža že zapušča spomin.

